

ترکیه بعد از انتخابات!

قلیچدار اوغلو نتوانسته است رأی‌دهندگان را متقاعد کند که می‌تواند اقتصاد را احیا کند، به طوری که ۵۲ درصد از پاسخ‌دهندگان گفتند که درباره اقتصاد به اردوغان اعتماد دارند و ۴۸ درصد گفتند که به قلیچدار اوغلو اعتماد دارند. در مقابل، درباره موضوع پناهندگان در ترکیه، به نظر می‌رسد رهبر اصلی مخالفان توانسته است اعتماد بیشتری را میان رأی‌دهندگان جلب کند.

به گزارش سایت خبری پرسون، ابوالقاسم قاسم زاده در یادداشتی نوشت: امروز یکشنبه هفتم خرداد ۱۴۰۲ دور دوم انتخابات ریاست جمهوری در ترکیه پایان می‌پذیرد تا رأی‌دهندگان یکی از دو نامزد ریاست جمهوری، رجب طیب اردوغان یا قلیچدار اوغلو را انتخاب کنند. آخرین نظرسنجی‌ها در داخل و خارج ترکیه نشان می‌دهد که برگزاری رقابت در دور دوم انتخابات ریاست جمهوری بسیار نزدیک به هم و شانه به شانه است. این شرایط، تنور رقابت و شرکت مردم ترکیه در این انتخابات را چنان داغ کرده که رسانه‌ها چه در داخل یا خارج ترکیه آن را یکی از مهم‌ترین رویدادهای سیاسی اجتماعی و «نزدیک‌ترین» رقابت سیاسی - اجتماعی در تاریخ مدرن این کشور ارزیابی کرده‌اند.

براساس نظرسنجی‌ها ۴۰ درصد از رأی‌دهندگان به اردوغان و ۳۹ درصد به قلیچدار اوغلو رأی می‌دهند در حالی که ۱۵ درصد از شرکت‌کنندگان در انتخابات هنوز بلاتکلیف هستند؛ آن هم در حالی که اردوغان و حزب او برتری تبلیغاتی - رسانه‌ای و اقبال اکثریت افکار عمومی رأی‌دهندگان را دارند. در دور اول، اردوغان و قلیچدار اوغلو به ترتیب ۴۹٫۵۲ درصد و ۴۴٫۸۸ درصد آرا را کسب کردند، همین نسبت آماری از نتیجه انتخابات دور اول نشان می‌دهد که اردوغان سیاستمداری زیرک و بسیار هوشمند است که اصل رقابت «آزاد و سالم» را در حراست از آراء مردم و حضور تعیین‌کننده «ملت» در سکانداری از قدرت سیاسی حاکم را اجرا می‌کند. در حالی که در کشورها و دولت‌های منطقه ما، دست‌کاری درصدی در انتخابات و آراء مردم چندان غیرطبیعی نبوده و نیست!

اردوغان با پذیرفتن نتیجه آراء در دور اول، از انتخابات برای خود جایگاهی فراتر از یک رئیس جمهوری معمولی و قدرت‌طلب، آن هم از مسیر انتخابات دو حزبی رقم زد. فاجعه زلزله در ترکیه بسیاری از محاسبه‌های مدیریتی گذشته او را به هم ریخت، اما موفق شد به سرعت پیامدهای ناشی از بحران زلزله را مدیریت کند؛ تا آنجا که رقیب او «قلیچدار اوغلو» نتوانست بر نقد اجرایی مدیریتی اردوغان در فاجعه زلزله انگشت اتهام بگذارد و از آن بهره‌گیری تبلیغاتی - سیاسی و مردمی کند. در حال حاضر «اردوغان» و حزب حاکم او، باتجربه‌ترین سیاستمداران مدیر در مجموعه کشورهای مسلمان‌اند!

در دور اول، اگرچه انتخاب رئیس جمهوری به دور دوم کشیده شد، اما اردوغان پیروزی اکثریت مطلق نمایندگان طرفدار خود را در مجلس ترکیه به دست آورد. از نگاه بسیاری از تحلیلگران انتخابات ریاست جمهوری در ترکیه از هم‌اکنون نتیجه دور دوم همین است؛ به ویژه که ستاد انتخاباتی رقیب او «قلیچدار اوغلو» بعد از اعلان نتیجه دور اول، آشفته شد.

در نقد شرایط کنونی ترکیه با آغاز دور دوم، یکی از روزنامه‌های اقتصادی صبح تهران، مهم‌ترین محور انتخابات دور دوم را، مسأله اقتصاد و نرخ تورم بالا و بحران معیشتی زندگی مردم ترکیه خوانده و نوشته است:

«باسابقه‌ترین رهبر این کشور پس از غلبه بر همه چالش‌های انتخاباتی که با آن روبه‌رو بوده، اکنون با اولین دور دوم انتخابات در طول دوره حاکمیت خود مواجه است؛ زیرا کشورش درگیر بحران عمیق‌تر هزینه‌های زندگی بوده که پایانی برای آن پیش‌بینی نشده است. افزون بر این زمین‌لرزه‌های ۶ فوریه که بیش از ۵۰ هزار نفر را در جنوب کشور کشت، مشکلات مالی کشور را تشدید کرد. اکثریت پاسخ‌دهندگان نیز معتقدند مهم‌ترین مسأله‌ای که ترکیه با آن مواجه است، اقتصاد است. بیش از ۵۷ درصد از پاسخ‌دهندگان گفتند که قیمت مواد غذایی و تورم، بزرگ‌ترین مشکل در کشور است. بانک مرکزی ترکیه که استقلال خود را تا حد زیادی در این چند سال از دست داده، تحت نفوذ اردوغان، از یک سیاست پولی بسیار نامتعارف پیروی می‌کند. در حالی که همتایانش نرخ‌های بهره خود را برای مهار تورم افزایش دادند، بانک مرکزی ترکیه چندین کاهش نرخ بهره را اعمال کرد و آن را به ۸٫۵ رساند. بسیاری نظریه اقتصادی غیرمتعارف اردوغان را که استدلال می‌کند نرخ‌های بهره بالاتر باعث تورم بالاتر می‌شود، مقصر تورم سرسام‌آوری می‌دانند که در اواخر سال گذشته به ۸۵٫۵ درصد رسید و در آوریل به زیر ۴۵ درصد بازگشت. با این حال، قلیچدار اوغلو نتوانسته است رأی‌دهندگان را متقاعد کند که می‌تواند اقتصاد را احیا کند، به طوری که ۵۲ درصد از پاسخ‌دهندگان گفتند که درباره اقتصاد به اردوغان اعتماد دارند و ۴۸ درصد گفتند که به قلیچدار اوغلو اعتماد دارند. در مقابل، درباره موضوع پناهندگان در ترکیه، به نظر می‌رسد رهبر اصلی مخالفان توانسته است اعتماد بیشتری را میان رأی‌دهندگان جلب کند. از میان پاسخ‌دهندگان، ۵۷ درصد گفتند که در این زمینه به قلیچدار اوغلو اعتماد بیشتری دارند؛ در حالی که ۴۳ درصد گفتند که به اردوغان اعتماد دارند. اکثریت فراگیر پاسخ‌دهندگان - ۷۱ درصد - گفتند که پناهندگان باید هرچه زودتر به کشور خود بازگردند. فقط ۵ درصد از پاسخ‌دهندگان گفتند که تصمیم باید به عهده آنها باشد و ۲۰ درصد گفتند که باید زمانی بازگردند که انجامش برای آنها ایمن باشد.»

نکته پایانی و بسیار مهم در محک امروز چنین است که دست‌اندرکاران سیاست خارجی ما، باید با نقد و بررسی نتیجه انتخابات ریاست جمهوری در ترکیه، بازنگری دقیق و همه‌جانبه از آینده مهم‌ترین کشور همسایه ما، در صورت پیروزی اردوغان انجام دهند. ترکیه، اصلی‌ترین و مهم‌ترین کشور همسایه ما است و اگر تنظیم روابط ایران - ترکیه به پیمان دقیق استراتژیکی، به‌ویژه در روابط اقتصادی و البته امنیتی برسد، آثار آن برای هر دو کشور و همه کشورهای مسلمان منطقه، تعیین‌کننده خواهد شد.

